

Analýza návrhu Bezpečnostnej stratégie SR 2017: Porovnanie so strategickými dokumentmi Českej republiky a Poľskej republiky

Elemír Nečejl¹ and Samuel Žilinčík

Úvod

Bezpečnostná stratégia (BS) je jedným zo základných dokumentov vytvárajúcich rámec pre stanovenie a sledovanie cieľov a rozvoj schopností v bezpečnostnej oblasti Slovenskej Republiky. Súčasná stratégia je v platnosti už 12 rokov a vzhľadom na zmeny v bezpečnostnom prostredí je najvyšší čas aktualizovať ju. Proces prijímania novej stratégie je zdĺhavý a mimoriadne náročný, z tohto dôvodu sme sa rozhodli analyzovať pripravovanú stratégiu a upozorniť na možné nedostatky, ktoré by bolo možné zapracovať do finálnej verzie.

Rozhodli sme sa dokument analyzovať porovnávaním štyroch vytýčených oblastí naprieč podobnými bezpečnostnými dokumentmi Slovenskej, Českej a Poľskej republiky. České (BS ČR) a Poľské (BS PR) bezpečnostné stratégie sme zvolili z dôvodu podobnosti bezpečnostného prostredia. Jedná sa o štáty na východnom krídle NATO, ktoré neboli vo väčšej miere zasiahnuté migračnou krízou a ktoré tvoria špecifický bezpečnostný komplex, teda ich bezpečnostné záujmy sú navzájom prepletené. V rámci analýzy postupne porovnáваме formálnu stránku (obsah, metodológia, východiská), bezpečnostné záujmy, bezpečnostné prostredie (zameranie na špecifické faktory) a bezpečnostnej politiky. Tieto okruhy sme vybrali na základe ich dôležitosti vo vzťahu ku tvorbe nového dokumentu ako aj kvôli možnosti porovnania podobných aspektov naprieč bezpečnostnými dokumentmi rôznych štátov. V závere analýzy sú zhrnuté kľúčové nedostatky spolu s odporúčaniami ako ich napraviť. Cieľom analýzy je poskytnúť aktérom zaoberajúcim sa tvorbou a pripomienkovaním stratégie širší prehľad o stave podobných dokumentov v zahraničí a upozorniť na prípadné nedostatky, ktoré pripravovaný dokument môže obsahovať.

Elemír Nečejl is a Senior Research Fellow at STRATPOL – Strategic Policy Institute. He has extensive knowledge in defence planning. Previously he worked at Institute of Security and Defence Studies, Ministry of Defence of the Slovak Republic and at the Strategic Studies Center of the National Defence Academy in Liptovský Mikuláš.

1. Porovnanie obsahu

Podľa návrhu BS SR 2017², dokument nadväzuje a nahrádza Bezpečnostnú stratégiu SR prijatú v roku 2005. Štruktúrou je dokument takmer identický s dokumentom z roku 2005, miesto úvodu boli zaradené “Základné východiská”. Štruktúra dokumentu je podobná ako v dokumente “Bezpečnostní strategie České republiky 2015³”. Zložitejšia, ale zároveň z hľadiska strategického uvažovania najviac “štruktúrovaná a hierarchizovaná” je “Národná bezpečnostná stratégia Poľskej republiky 2012⁴”. Podáva analýzu bezpečnostného prostredia od úrovne globálnej, cez európsku (regionálnu), až po národnú. V porovnaní so stratégiami Slovenskej republiky a Českej republiky analyzuje Poľsko ako bezpečnostnú entitu a hodnotí miesto Poľska v Európe a vo svete. Dá sa povedať, že je to stratégia s ambíciou “regionálnej mocnosti”.

1.1 Porovnanie metodológie

Všetky tri stratégie majú podobný metodický prístup:

- definovanie bezpečnostných záujmov.
- analýza bezpečnostného prostredia.
- presadzovanie bezpečnostných záujmov.⁵

V nasledujúcej tabuľke je možné vidieť porovnanie štruktúry strategických dokumentov uvedených krajín.

SS SR	SS CR	SS PR
I. Východiská	I. Východiská	I. Poľsko ako bezpečnostná entita <ul style="list-style-type: none">○ Poľsko v Európe a vo svete○ Národné záujmy a strategické ciele○ Strategické kapacity národnej bezpečnosti
II. Bezpečnostné záujmy	II. Bezpečnostné záujmy	<i>Zaradené v bode I.</i>
III. Bezpečnostné prostredie	III. Bezpečnostné prostredie <ul style="list-style-type: none">○ Kontext○ Trendy	II. Bezpečnostné prostredie Poľska <ul style="list-style-type: none">○ Globálna dimenzia

² Materiál z 22 mája 2017.

³ <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>

⁴ <https://www.bbn.gov.pl/ftp/SBN%20RP.pdf>.

⁵ V prípade BS SR sa jedná o bezpečnostnú politiku, V prípade BS ČR o stratégiu presadzovania bezpečnostných záujmov a v prípade BS PR o koncepciu strategických akcií v oblasti bezpečnosti, ktoré sú členené na obranné, ochranné, sociálne a ekonomické, čomu zodpovedajú aj subsystemy NB (manažmentu, obrany, ochrany, sociálny, ekonomický).

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hrozby 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Regionálna dimenzia ○ Národná dimenzia
IV. Bezpečnostná politika <ul style="list-style-type: none"> ○ Odhodlanosť ○ Odolnosť ○ Obrana 	IV. Stratégia presadzovania bezpečnostných záujmov	III. Koncepcia strategických akcií, operačná stratégia <ul style="list-style-type: none"> ○ Obranné akcie ○ Ochranné akcie ○ Sociálne akcie v oblasti B ○ Ekonom. akcie v oblasti B
		IV. Koncepcia strategickkej prípravy <ul style="list-style-type: none"> ○ Subsystem manažmentu národnej bezpečnosti ○ Subsystem obrany- Subsystem ochrany ○ Sociálne subsystemy ○ Ekonomické subsystemy

1.2 Porovnanie východísk

Všetky stratégie vo východiskách (BS PR a BS ČR vo svojich úvodoch) charakterizujú svoju stratégiu ako základný dokument bezpečnostnej politiky, ktorá vychádza z Ústavy a ďalšieho právneho rámca, z členstva v NATO, EÚ a ďalších organizáciách.

Bezpečnostná stratégia SR má východiská stanovené pomerne stručne. Prezentovaná je charakteristika štátu, ktorý v súlade s medzinárodným právom rešpektuje zvrchovanosť a územnú celistvosť všetkých štátov, nemá územné požiadavky a nikoho vojensky neohrozuje, ale uvedomuje si existenciu hrozieb nevojenského a vojenského charakteru. Cieľom je zachovanie bezpečnosti občana a štátu. Vychádza z Ústavy SR a zo záväzkov vyplývajúcich z členstva v EÚ, NATO, OSN a ostatných medzinárodných organizácií. Určuje bezpečnostné záujmy, charakterizuje bezpečnostné prostredie a stanovuje bezpečnostnú politiku.

Bezpečnostná stratégia Českej republiky vo "východiskách" upozorňuje na úlohu vlády a orgánov samosprávnych celkov v oblasti bezpečnosti. Predpokladá aktívnu spoluprácu občanov, právnických a fyzických osôb a orgánov verejnej správy, čím dochádza k "odolnosti" spoločnosti voči bezpečnostným hrozbám. BS SR má "odolnosť" ako druhý pilier bezpečnostnej politiky. V porovnaní so Slovenskou republikou, česká bezpečnostná stratégia vo východiskách zvyrazňuje politickú a hospodársku stabilitu EÚ ako kľúčovú pre zaistenie bezpečnosti (článok 8),

nedeliteľnosť bezpečnosti ČR s bezpečnosťou v Euroatlantickej oblasti a bezpečnosťou globálnou (čl. 9), aktívnu účasť v kolektívnej obrane NATO so silnou transatlantickou väzbou (čl. 11).

V Bezpečnostnej stratégii Poľskej republiky sú “východiská“ v chápaní bezpečnostných stratégií Slovenskej republiky a Českej republiky v podkapitole 1.1 “Poľsko v Európe a vo svete“. Sú členené podľa významu pre bezpečnosť Poľska z hľadiska jeho postavenia. Začínajú charakteristikou Poľska, významom posilnenia bezpečnostných kapacít a aktívnej participácii v medzinárodnej spolupráci (kapitola I, 1.1./5). Dokument zvyrazňuje význam euroatlantickej a európskej integrácie pre posilnenie bezpečnosti Poľska. NATO je považované za najdôležitejšiu formu politickej a vojenskej spolupráce, Európska Únia posilňuje sociálnoekonomický rozvoj a pozíciu Poľska vo svete, USA sú najdôležitejší neeurópsky partner (kapitola I, 1.1./6). Pokračuje významom regionálnej spolupráce, kde má Poľsko výrazné ambície. Spolupráca Weimarského trojuholníka, V4, plus sú spomenuté nové oblasti spolupráce s baltickými krajinami a Rumunskom (kapitola I, 1.1./6). Ako susedný štát sa špecificky venuje Ruskej Federácii (kapitola I, 1.1./6). Podčiarkuje vzťahy NATO – Rusko, EÚ – Rusko pri rešpektovaní medzinárodného práva a suverenity a integrity štátov.⁶ V závere je postoj k OSN, OBSE a globálnym problémom.

1.3 Čiastkový záver

Uvedená orientácia vo “východiskách“ bezpečnostných stratégií Poľska a Českej republiky udáva základnú orientáciu pre celý dokument. Možno by stálo za úvahu, takto štruktúrovať aj “východiská“ v BS SR, hoci tieto aspekty sú neskôr zaradené do bezpečnostného prostredia a bezpečnostnej politiky.

2. Porovnanie bezpečnostných záujmov

V teoretickej oblasti prebieha diskusia o tom, ako charakterizovať bezpečnostné záujmy, vrátane ich “hierarchizácie“. V uvedených dokumentoch má bezpečnostné záujmy hierarchicky usporiadané Česká republika – životné, strategické, ďalšie významné. Slovenská republika mala podobné členenie v Bezpečnostnej stratégii SR 2001. V príprave Bezpečnostnej stratégie SR 2005 bolo od takéhoto postupu upustené. Jeden z dôvodov bola previazanosť a vzájomná kombinácia bezpečnostných hrozieb. Bezpečnostná stratégia Českej republiky ponechala hierarchizáciu záujmov, vo “východiskách“ (článok 6) je však konštatované, že vzhľadom na povahu súčasných bezpečnostných výziev nie je možné bezpečnostnú politiku striktné členiť podľa čiastkových bezpečnostných záujmov a je nevyhnutné inštitucionálne a vecné previazanie nástrojov.

⁶ Toto východisko je využité v kapitole o bezpečnostnom prostredí, kde kritickejšie hodnotí obnovu mocenskej pozície RF na úkor susedov a konfrontačnú politiku na príklade Ukrajiny.

Vzhľadom na nadväznosť návrhu BS SR 2017 na BS SR 2005, pri stanovení bezpečnostných záujmov nedošlo k závažnému posunu. Skoro identické z hľadiska znenia i poradia zostali zachovanie štátnej existencie, zvrchovanosti a celistvosti, rozvoj demokratického zriadenia a právneho štátu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. V porovnaní s BS SR 2005 pribudlo kvalitné životné prostredie, kultúrny rozvoj a bezpečný kybernetický priestor.

Bezpečnosť, stabilita a akcieschopnosť EÚ a NATO ako bezpečnostný záujem zostali (tu pribudlo zotrvanie v integračnom jadre – reakcia na zmeny v EÚ). Ak v BS SR 2005 bolo transatlantické partnerstvo na piatom mieste, v dokumente 2017 je predposledné, zaradené do priestoru rozširovania bezpečnosti a stability v európskom susedstve.

Ak chápeme hierarchizáciu bezpečnostných záujmov tak, že berieme do úvahy poradie zaradených záujmov, tak zachovanie štátnej existencie, zvrchovanosti, územnej celistvosti je na vrchole pyramídy v strategickom uvažovaní všetkých troch štátov. V BS ČR je to klasifikované ako životný záujem, v BS SR je na prvom mieste. BS PR ho explicitne nezaradila, pretože tento národný záujem je priamo v článku 5 ústavy. Preto na vrchole pyramídy bezpečnostných záujmov je dosiahnuť (mať) efektívne národno-bezpečnostné kapacity na zabránenie hrozbám, vrátane odstrašovania, obrany a ochrany. Strategické dokumenty Poľska a Českej republiky viac kladú do popredia stabilitu v Euroatlantickom priestore, súdržnosť a efektívnosť NATO a EÚ a ich strategické partnerstvo a komplementárne rozvíjanie obranných a bezpečnostných schopností.⁷ V BS ČR sú zaradené v záujmoch, v BS PR v bezpečnostných cieľoch.

2.1 Čiastkový záver

Strategické záujmy všetkých troch krajín sa vyznačujú nadväznosťou na predchádzajúce stratégie v spojení s reakciou na vývoj strategického prostredia. Všetky majú záujem zachovania štátnej existencie, zvrchovanosti, územnej celistvosti na vrchole pyramídy v strategickom uvažovaní. BS ČR a BS PR v porovnaní s BS SR viac rešpektujú hierarchiu bezpečnosti od globálnej (OSN), cez euroatlantický priestor s dôrazom na partnerstvo NATO a EÚ, k národnej. Bezpečnostné záujmy SR sú zoradené od problematiky vnútornej bezpečnosti a faktorov s ňou spojených, k vonkajším faktorom. Vonkajšie faktory sa zdajú menej usporiadané. Idú od bezpečnosti a stability NATO a EÚ, kde je zaradený náš záujem zotrvať v integračnom

⁷ V BS ČR v článku 14, body 4 a 5: BS PR má previazané bezpečnostné záujmy a bezpečnostné ciele. Na vrchole bezpečnostných záujmov je mať efektívne bezpečnostné kapacity na čelenie hrozbám a zabezpečiť silnú pozíciu Poľska v medzinárodnom bezpečnostnom systéme (čl. 11 BS PR). V bezpečnostných cieľoch je za budovaním a zlepšovaním integrovaného národného bezpečnostného systému zaradený rozvoj obranných a ochranných spôsobilostí a ich interoperabilita s NATO a EÚ, posilnenie pripravenosti NATO na kolektívnu obranu, koherencia s akciami EÚ a silné postavenie Poľska v oboch organizáciách (čl. 12 BS PR).

jadre EÚ, cez efektívnu EÚ a presadzovanie globálnych politík k bezpečnosti a stabilite v európskom susedstve, kde je “ako keby priradené“ transatlantické partnerstvo. Napriek tomu, že BS SR neradí bezpečnostné záujmy podľa teoretického prístupu na životné, dôležité a iné, zoradenie bezpečnostných záujmov by prispelo k vyššej jednoznačnosti dokumentu vzhľadom k sledovaniu priorít.

3. Porovnanie bezpečnostného prostredia

Všetky tri strategické dokumenty reagujú na závažné zmeny v bezpečnostnom prostredí. V porovnaní s BS SR sú strategické dokumenty porovnávaných štátov v hodnotení bezpečnostného prostredia viac štruktúrované a opäť, tak ako v predchádzajúcich kapitolách, viac hierarchizované a stratifikované. V BS ČR sa dôslednejšie vychádza zo strategického kontextu, na ktorý nadväzuje analýza trendov v bezpečnostnom prostredí, na základe čoho sú extrahované bezpečnostné hrozby⁸. BS PR má bezpečnostné prostredie stratifikované od globálnej dimenzie cez regionálnu dimenziu k národnej dimenzii⁹. Na základe toho je daná charakteristika bezpečnostných organizácií v jednotlivých dimenziách, ich možný vývoj a problémy, vplyv na bezpečnosť Poľskej republiky.

V návrhu BS SR v prvých šiestich článkoch (8 – 13) je popísané externé bezpečnostné prostredie. Od rastúcej ambície niektorých štátov použiť vojenskú silu (čl. 19), cez zrútené štáty (čl. 20), rast závažnosti nevojenských hrozieb, negatívne aspekty globalizácie, zmena relatívnej váhy jednotlivých aktérov vo svete. Ďalšie články sú charakteristické prelínaním interných a externých faktorov. Napríklad po kritickej analýze bezpečnostného systému SR (čl. 14 a 15), nasleduje určitý “mix“ faktorov od rozvoja demokratického štátneho zriadenia, cez sociálne faktory (vnútorné faktory), k hybridným aktivitám, kybernetickej bezpečnosti, extrémizmu, organizovaného zločinu. Analýza a tendencie v medzinárodných organizáciách v oblasti bezpečnosti (OSN, OBSE, NATO, EÚ) sú zaradené v závere kapitoly o bezpečnostnom prostredí.

3.1 Porovnanie vybratých (špecifických) faktorov bezpečnostného prostredia

Zhoda v strategických dokumentoch existuje v hodnotení, že bezpečnostné prostredie sa výrazne zhoršilo, je charakteristické nepredvídateľnosťou a previazanosťou faktorov. Každý strategický dokument doplnil hrozbu presadzovania zahraničnopolitických záujmov niektorými štátmi aj s použitím vojenskej sily. V tejto súvislosti je analyzovaná aj možnosť priameho vojenského ohrozenia jednotlivých

⁸ V návrhu BS SR 2017 nie sú bezpečnostné hrozby exaktne vyčlenené.

⁹ V návrhu BS SR 2017 sú globálne, regionálne a vnútorné faktory neusporiadané, zmiešané s fenoménmi, nie je rovnako určitá usporiadanosť externých a interných faktorov bezpečnostného prostredia.

štátov (SR, ČR, PR). V uvedených strategických dokumentoch vidieť aj preskupenie závažnosti bezpečnostných hrozieb. Napríklad hrozba terorizmu a použitia zbraní hromadného ničenia sa v “priečke dôležitosti“ posunula pod hrozbu agresívnych režimov a presadzovania záujmov použitím sily a nestabilitu a konflikty v európskom susedstve. Väčší dôraz v porovnaní s predchádzajúcimi dokumentmi je venovaná hybridným aktivitám, kybernetickej bezpečnosti, terorizmu, extrémizmu a migračnej kríze. V každej stratégii bola navyše zaradená hrozba prenikania zahraničných bojovníkov.

3.2 Najzávažnejšie faktory externého prostredia

Návrh BS SR 2017 má v porovnaní s BS SR 2005 neprehľadnejšie štruktúrované bezpečnostné prostredie (čo je zdá sa problém celého dokumentu)¹⁰. Ako bolo charakterizované v úvode kapitoly, externému prostrediu sa venuje prvých šesť článkov kapitoly III Bezpečnostné prostredie.

3.2.1 Snahy o revíziu medzinárodného usporiadania, pravdepodobnosť použitia vojenskej sily, hybridné aktivity (reakcia na politiku Ruskej Federácie)

Uvedené faktory sú v návrhu BS SR v článkoch 9, 11, 12, 13, 18. Dokument hodnotí, že bezpečnostné prostredie sa výrazne zhoršilo (čl. 9), použitie ozbrojenej sily je stále faktorom medzinárodných vzťahov. Okrem zvyšovania potenciálu konvenčných zbraní štátnymi aj neštátnymi aktérmi pretrváva snaha o získanie zbraní hromadného ničenia (čl. 12). Hrozbu ozbrojeného napadnutia nemožno vylúčiť pri prehlbovaní nestability a eskalácii konfliktov a nestabilitou v regiónoch susediacich s územím štátov NATO a EÚ čl. 13). Článok 9 hovorí že hlavnými prejavmi zhoršeného bezpečnostného prostredia sú tieto faktory:

- presadzovanie zahraničnopolitických záujmov niektorými štátmi aj použitím vojenskej sily pri narušení územnej celistvosti iného štátu.
- nárast výskytu teroristických útokov.
- porušovanie medzinárodného práva.
- destabilizácia a nárast počtu zlyhávajúcich štátov v regiónoch susediacich s EÚ.

Prvá a tretia odrážka reagujú na politiku Ruskej Federácie, hoci nie je explicitne menovaná. Podobný prístup, hoci viac adresný, má aj BS ČR. To zrejme

¹⁰ Predchádzajúci dokument ide hierarchicky od miesta OSN, cez NATO, EÚ a ďalšie organizácie. Ukazuje na tendencie vývoja bezpečnostného prostredia ku hierarchizácii hrozieb(terorizmus, ZHN, zlyhané štáty, regionálne konflikty, organizovaný zločin, migrácia plus ďalšie hrozby, Články 16 – 33). Hrozby v návrhu dokumentu 2017 nie sú zaradené samostatne.

vychádza z dôvodu, že výslovné menovanie Ruskej federácie by mohlo mať vplyv na diplomatické vzťahy a z toho že stratégia by mala mať obecný charakter. V tejto súvislosti sa dá ešte citovať článok 18 návrhu BS SR, ktorý poukazuje na negatívny vplyv hybridných aktivít, ktoré môžu štátne aj neštátne subjekty využívať na dosiahnutie konkrétnych cieľov bez formálneho vyhlásenia vojny.

Bezpečnostná stratégia Českej republiky je konkrétnejšia pri popise trendov (článok 19). Okrem ambície použiť vojenskú silu poukazuje aj na rast vojenských kapacít, vrátane kybernetických prostriedkov, zbraní hromadného ničenia, ale aj využívanie dopytu po surovinách a aktivitu na finančných trhoch. Ako hrozba je menované budovanie sféry vplyvu prostredníctvom kombinácie politického, hospodárskeho a vojenského tlaku. V časti hrozby je uvedená hrozba oslabovania mechanizmu kooperatívnej bezpečnosti, úsilie o revíziu existujúceho medzinárodného poriadku. Rovnako príprava použiť na dosiahnutie mocenských cieľov metódy hybridných vojen.

Poľská bezpečnostná stratégia je z porovnávaných troch dokumentov najkonkrétnejšia. V časti "Regionálna dimenzia" bezpečnostného prostredia uvádza 4 faktory determinujúce bezpečnosť v Európe: NATO, EÚ, strategická prítomnosť USA na európskom kontinente a vzťahy s Ruskom (čl. 34). V dohľadnej budúcnosti v Európe pretrvávajú rozmanité vojenské hrozby. Existujú zdroje destabilizácie, ktoré môžu vyústiť do vojenského konfliktu (čl. 35). V susedstve Poľska je riziko regionálnych a lokálnych konfliktov, ktoré môžu Poľsko zasiahnuť priamo alebo nepriamo. Existuje veľká koncentrácia vojenského potenciálu a v nepriaznivých podmienkach existujú nevojenské a vojenské hrozby pre Poľsko. Vojenské konflikty môžu mať rôznu škálu – od vojenských činností pod hranicou klasickej vojny až po menej pravdepodobné rozsiahle konflikty (čl. 36). Článok 41 hodnotí postavenie Ruska nasledovne: *"Vzťahy Ruska so Západom zostanú dôležitým faktorom, ktorý ovplyvňuje bezpečnosť Poľska, regiónu a Európy. Snaha o obnovu postavenia Ruska ako hlavnej moci na úkor jeho susedstva, ako aj eskalácia jeho konfrontačnej politiky, ktorej príkladom je konflikt s Ukrajinou vrátane pridruženia Krymu, má negatívny dopad na bezpečnosť v regióne."*¹¹

¹¹ Čo sa týka analýzy hrozieb a podielu Ruska, k zásadnému prehodnoteniu došlo v dokumente „Konceptia obrany PR 2017“. „Konceptja Obronna Rzeczypospolitej Polskiej“ (www.mon.gov.pl/d/pliki/rozne/.../KORP_DRUK_v03_mn2.pdf)

Došlo k prehodnoteniu premís v oblasti hrozieb bezpečnostného prostredia. Škála ide od Ruskej agresie na Ukrajinu, cez destabilizáciu na strednom Východe a severne Afrike, po teroristické útoky. Ruská agresia sa v škále hrozieb dostala na prvé miesto.

3.2.2 Globalizácia, nárast vplyvu neštátnych aktérov, terorizmus, fenomén zahraničných bojovníkov

V porovnaní so strategickými dokumentmi ČR a PR, ani v porovnaní s Bezpečnostnou stratégiou SR 2005, návrh BS SR neposkytuje komplexnejšiu analýzu globalizácie¹².

Strategické dokumenty ČR (čl. 22) a PR (čl. 25) upozorňujú na jej negatívne aspekty (nepredvídateľnosť, fenomén ktorý nie je limitovaný geografickými hranicami ani politickými systémami, obmedzenie systému medzinárodnej regulácie, ľahké šírenie radikálnych politických a náboženských myšlienok).

Ani jeden zo strategických dokumentov konkrétne neuvádza Islamský štát, všetky však analyzujú nárast významu a vplyvu neštátnych aktérov, ich schopnosti ohrozovať záujmy štátov, ako aj realizovať územné ambície. V návrhu bezpečnostnej stratégie SR nefigurujú neštátni aktéri ako samostatný bod v hodnotení bezpečnostného prostredia.¹³ V súvislosti s neštátnymi aktérmi je ako nový fenomén je v strategických dokumentoch všetkých krajín zaradené riziko zahraničných teroristických bojovníkov. V návrhu bezpečnostnej stratégie SR ako osobitný bod (čl.24).¹⁴

K prehodnoteniu došlo aj v hodnotení rizika terorizmu. Ak v BS SR 2005 boli európske štáty považované za potenciálne ciele terorizmu, v návrhu BS SR (čl.23) je už uvedený charakteristický nárast trestných činov terorizmu v Európe, pričom je uvedené, že riziko teroristických aktivít na Slovensku sa zvyšuje. Poľská bezpečnostná stratégia (čl. 30) uvádza medzinárodný terorizmus a organizovaný zločin ako komponenty nestability spolu s nekontrolovanou migráciou, ktoré identifikuje ako výzvu.

Nelegálna migrácia, fenomén ktorý vyvolal napätie medzi štátmi V4 a niektorými západoeurópskymi štátmi, nie je v strategických dokumentoch analyzovaných troch krajín na vrcholových priečkach hrozieb. V návrhu BS SR je zaradená samostatne v článku 26. Hovorí o migračnej kríze, ktorej čelí EÚ a zvýrazňuje význam ochrany Schengenských hraníc. Nevyklučuje ďalšie zintenzívnenie masovej nelegálnej migrácie s dopadmi na bezpečnosť SR. Súčasne existuje zvýšené riziko príchodu osôb

¹² V BS SR 2005 bola zaradená ako jedna z tendencií ovplyvňujúca bezpečnostné prostredie. Ako hrozby boli chronologicky uvedené terorizmus, zbrane hromadného ničenia, zlyhané štáty, regionálne konflikty, nelegálna migrácia. Za nimi nasledovala globalizácia, kde nepripravenosť štátu reagovať na globalizáciu je vážnou bezpečnostnou výzvou (čl. 26). *Globalizácia prináša so sebou javy a procesy, ktoré sa vymykajú kontrole štátu, stiera rozdiely medzi vnútornou a vonkajšou bezpečnosťou a hranice medzi domácou a zahraničnou politikou.*

¹³ V BS SR 2005 čl. 14 je spomínaný negatívny vplyv neštátnych činiteľov. V BS ČR v trendoch (čl. 24). Nárast ich schopností nahradzovať prvky štátneho systému, realizovať územné ambície, ohrozovať stabilitu a integritu zasiahnutých štátov.

¹⁴ V BS ČR ako súčasť článku 24 o neštátnych aktérov a ako súčasť hrozby terorizmu.

sympatizujúcich s extrémizmom, radikálnymi hnutiami, terorizmom. BS ČR má negatívne aspekty migrácie na šiestom mieste v hierarchii hrozieb. Zvýšenú mieru nelegálnej migrácie tiež považuje za zdroj bezpečnostných problémov¹⁵.

3.2.3 Bezpečnostné prostredie v Európe a bezprostrednom susedstve, vplyv najdôležitejších bezpečnostných organizácií NATO a EÚ

Všetky tri strategické dokumenty sa zhodujú v hodnotení, že bezpečnostná situácia v susedstve Európy sa zhoršuje, pričom niektoré nevyklúčujú ani priame ohrozenie niektorého zo štátov NATO a EÚ. Zároveň poukazujú na riziko zníženia súdržnosti v rámci NATO a EÚ, zvyrazňujú však úlohu oboch organizácií, ako aj význam kooperácie medzi nimi.

V návrhu BS SR je v článku 10 hodnotený negatívny vplyv vývoja vo východnom susedstve NATO a EÚ, bezpečnostná situácia na západnom Balkáne, na Blízkom a Strednom východe a v krajinách strednej a severnej Afriky. Bezpečnostné stratégie ČR a PR v tejto súvislosti viac zvyrazňujú riziká vo východnom susedstve a nevyklúčujú v tejto súvislosti priame ohrozenie niektorého z členských štátov NATO a EÚ¹⁶. Strategické dokumenty Poľska a Českej republiky hodnotia situáciu na východ od NATO a EÚ v porovnaní s návrhom BS SR negatívnejšie.

Členstvo v NATO hodnotí návrh bezpečnostnej stratégie SR článok 32 ako kľúčový faktor pre obranu SR¹⁷. Zvyrazňuje strategický význam NATO pre bezpečnosť a stabilitu v Európe, pričom potvrdzuje svoju schopnosť reagovať na zmeny bezpečnostného prostredia, vrátane posilnenia východného krídla Aliancie. Nevyklčuje zníženie súdržnosti a akcieschopnosti Aliancie v dôsledku pretrvávania nerovnomerného zdieľania bremien spoločnej obrany a bezpečnosti medzi členskými štátmi. Bezpečnostná stratégia ČR v článku 23 nevyklčuje zmenu relatívnej váhy jednotlivých aktérov vplyvom vývoja ekonomiky. Uvádza, že tendencia štátov nadradovať národné záujmy na úkor spoločných môže viesť k zníženiu solidarity a efektívnosti NATO a EÚ. Zároveň poukazuje na dlhodobu nízku úroveň obranných rozpočtov. Podobné závery (NATO najdôležitejší partner, potreba udržať plné spektrum vojenských a politických spôsobilostí, negatívny dopad poklesu vojenských rozpočtov) sú aj v BS PR čl.37 a 39.

¹⁵ V opatreniach (čl. 68), ako jediná uvádza, že v oblasti prisťahovalectva si ČR zachováva veľkú mieru suverenity.

¹⁶ BS ČR článok 17 plus v časti „hrozby“. BS PR článok 35. V článku 36 nevyklčuje riziko regionálnych a lokálnych konfliktov, ktoré sa môžu priamo alebo nepriamo dotýkať aj Poľska. Týka sa to vojenských konfliktov v škále „ pod úrovňou klasickej vojny“ až po konflikt väčšieho rozsahu, ktorý je menej pravdepodobný.

¹⁷ V poradí umiestnenia je paradoxné, že postup analýzy bezpečnostných aktérov je NATO za OSN, OBSE, EÚ

Vo vzťahu k postaveniu EÚ v bezpečnostnom prostredí, návrh BS SR (čl.31) hodnotí, že členstvo v EÚ prináša pre SR stabilitu a ekonomický rast. Kriticky je hodnotený európsky integračný proces sa však nachádza v štádiu, keď je potrebné udržať dôveru verejnosti v EÚ. Jej pokles v členských krajinách EÚ vplýva na zníženie bezpečnosti¹⁸.

V porovnaní so strategickými dokumentmi ČR a PR chýba postoj k Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike EÚ a stratégii vnútornej bezpečnosti EÚ¹⁹.

3.3 Čiastkové závery

Návrh BS SR 2017 má v porovnaní s BS SR 2005 a s porovnávanými dokumentmi neprehľadnejšie štruktúrované bezpečnostné prostredie. BS SR 2005 v ide hierarchicky od miesta OSN, cez NATO, EÚ a ďalšie organizácie a ukazuje na tendencie vývoja bezpečnostného prostredia, na základe čoho hierarchizuje hrozby. V porovnaní so strategickými dokumentmi ČR a PR, ani v porovnaní s Bezpečnostnou stratégiou SR 2005, návrh BS SR neposkytuje napríklad komplexnejšiu analýzu globalizácie. Pri analýze zmien v bezpečnostnom prostredí návrh BS SR dosť všeobecne hodnotí situáciu vo východnom susedstve NATO a EÚ. Vzhľadom na rizikovosť situácie nie je adekvátne zaradenie tohto fenoménu spolu so západným Balkánom, Blízkym a Stredným východom, či severnou Afrikou. Všetky oblasti majú svoje špecifiká, bolo by lepšie analyzovať ich samostatne a konkrétnejšie. Všetky hrozby nie sú rovnako nebezpečné a je potrebné dokázať medzi nimi kvalitatívne rozlišovať.

4. Porovnanie bezpečnostnej politiky, stratégie presadzovania bezpečnostných záujmov

V porovnaní s BS SR 2005, ako aj so strategickými dokumentmi ČR a PR je štvrtá časť vzhľadom na "nesúrodosť" ťažšie porovnateľná. Bezpečnostná politika je v BS SR 2005 členená od zásad, cez bezpečnostný systém, nástroje bezpečnostnej politiky k bezpečnosti občana a štátu. Uvádza postoj k NATO, EÚ a jej SZBP a pokračuje bezpečnosťou občana a štátu a stabilitou bezpečnostného prostredia.

BS ČR v kapitole V. uvádza, že stratégia presadzovania bezpečnostných záujmov má nasledujúce členenie:

¹⁸ Ako problémové je hodnotené hľadanie spoločných odpovedí na kľúčové otázky bezpečnosti a nedostatok kapacít na vykonanie autonómnej akcie EÚ.

¹⁹ BS ČR článok 33. SBOP má byť silným článkom pre vonkajšiu akciu EÚ. Poľská BS v článku 38 tiež zvyrazňuje faktor SBOP pre bezpečnosť Poľska. Súčasne poukazuje na zintenzívnenie spolupráce EÚ a NATO. Rovnako na politickú vôľu budovať obranné spôsobilosti. V článku 43 navyše ako výzvu hodnotí procesy vo východnom susedstve EÚ spojené s vplyvom Ruska.

- od kolektívneho rozmeru bezpečnosti (kde je politika v súvislosti s najdôležitejšími bezpečnostnými organizáciami – NATO, EÚ, OBSE, OSN).
- cez stratégiu prevencie (kde sú zahraničnopolitické priority s dôrazom na európsky priestor).
- zaistenie bezpečnosti (ekonomické, inštitucionálne).
- k bezpečnostnému systému.

Ako bolo ukázané v úvode, BS PR má ako reakciu na bezpečnostné prostredie dve koncepcie

- koncepciu strategických akcií (kap. III.).
- koncepciu strategickej prípravy (kap. IV.).

Obe na seba nadväzujú v dodržaní štruktúry (Obranné akcie- Ochranné akcie- Sociálne akcie v oblasti bezpečnosti- ekonomické akcie v oblasti B) a následne členenie subsystémov bezpečnosti (Subsystém manažmentu národnej bezpečnosti- Subsystém obrany- Subsystém ochrany- Sociálne subsystémy- Ekonomické subsystémy).

V návrhu BS SR 2017 je v kapitole IV “Bezpečnostná politika“ charakterizovaná bezpečnostná politika a bezpečnostný systém (čl. 34 a 35). Bezpečnostnú politiku stavia na troch pilieroch:

- Odhodlanosť – kde je uvedené systematické zdokonaľovanie bezpečnostného systému a aktívne podieľanie sa na formovaní politik a stratégií medzinárodných organizácií a ich realizácii, najmä v prostredí EÚ a NATO.
- Odolnosť – pod ktorou sa chápe dosahovanie schopnosti štátnej správy a samospráv zachovať alebo rýchlo obnoviť svoje základné funkcie aj pri závažných bezpečnostných incidentoch a krízach
- Obrana – čiže schopnosť všetkých exekutívnych zložiek bezpečnostného systému SR efektívne brániť SR.

Uvedené piliere určujú skôr požiadavky na bezpečnostný systém, než na formuláciu bezpečnostnej politiky²⁰. Tento prístup ovplyvnil formuláciu bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky. Dá sa povedať, že v snahe dodržať uvedené piliere, sa zmazala určitá “štruktúrovanosť“ bezpečnostnej politiky jednak

²⁰ V časti „odhodlanosť“ sa prvé články venujú zefektívneniu funkčnosti bezpečnostného systému (čl.40), jeho adaptáciu (41), vzdelávanie obyvateľstva v oblasti bezpečnosti (42), analytické nástroje a systém včasného varovania (43). Rovnako v časti „odolnosť“ sú ako prvé zaradené články súvisiace s s člením krízovým situáciám (čl. 58), systémom krízového plánovania (čl.59), cvičeniam krízového manažmentu (čl. 60), civilnej ochrane (čl. 62 a 63).

podľa dôležitosti pri zabezpečovaní zverejnených bezpečnostných záujmov, jednak pri reakcii na hrozby. Preto porovnanie jednotlivých prvkov bezpečnostnej politiky vychádza z vybratých fenoménov bezpečnostného prostredia z predchádzajúcej kapitoly.

4.1 Snahy o revíziu medzinárodného usporiadania, pravdepodobnosť použitia vojenskej sily, hybridné aktivity

V návrhu bezpečnostnej stratégie SR nie sú špecifické odpovede na uvedené faktory bezpečnostného prostredia. Ako všeobecnejšiu reakciu je možné využiť článok 48, ktorý poukazuje na presadzovanie dodržiavania medzinárodného práva a na cieľ dosiahnuť efektívny multilateralizmus v otázkach medzinárodnej bezpečnosti. Ďalšie články sa venujú preventívnej diplomacii (čl. 50), záväzok udržať financovanie rozvojovej pomoci (čl. 55). Iba v článku 46 je záväzok, že SR prijme koncepciu odolnosti voči hybridným hrozbám.

Z hľadiska reakcie na pravdepodobnosť použitia vojenskej sily ako aj reakcie na zmeny bezpečnostného prostredia je najkonkrétnejšia časť návrhu “obrana“. Je najštruktúrovanejšou časťou v bezpečnostnej politike. V článkoch 90 – 96 predpokladá adaptáciu obrany na meniace sa bezpečnostné prostredie, zvýrazňuje primárnu zodpovednosť za vlastnú obranu, kde je zároveň aj kontext NATO a EÚ. Ozbrojené sily sú chápané ako rozhodujúci výkonný prvok systému obrany štátu²¹.

V BS ČR čl. 50 je uvedené, že na zmiernenie hrozieb (oslabenie kooperatívnej bezpečnosti, nestabilita a regionálne konflikty v euroatlantickom priestore a okolí) použije ČR bilaterálne vzťahy, aliančné a únijske nástroje, OSN, OBSE. V ďalších článkoch je rozobratý prístup k uvedeným nástrojom.

Najkonkrétnejšia a zároveň “najasertívnejšia“ je poľská bezpečnostná stratégia. V prvej prioritě strategických akcií (čl. 65) sa zvýrazňuje “Zabezpečenie pripravenosti a preukázania odhodlania konať v oblasti bezpečnosti a obrany“, vrátane efektívnej reakcie na politické či vojenské vydieranie. Zameriava sa na obranné akcie pri čelení hrozbám nezávislosti a teritoriálnej integrity a špecifikuje akcie vo vojenskej oblasti²².

²¹ Je to v hodnotenom návrhu jediná zmienka o subsystéme bezpečnostného systému. Tento prístup by prospel aj pri formulovaní bezpečnostnej politiky v ďalších subsystémoch (vnútorná bezpečnosť – ochranný subsystém, subsystém ekonomické zabezpečenie bezpečnosti, sociálny subsystém, prípadne ďalšie). Takéto členenie je zvolené v BS PR.

²² Článok 70. Podstatou obranných akcií je neustále udržiavanie pripravenosti účinne reagovať na ohrozenie nezávislosti a integrity. Ako doplnková je účasť na medzinárodnom úsilí zameranom na znižovanie zdrojov hrozieb vrátane medzinárodných bezpečnostných operácií. Čl. 73. Akcie vo vojenskej oblasti sú zamerané na udržanie komplexnej pripravenosti štátu účinne reagovať na vojenské hrozby. Úlohy v tejto oblasti vykonávajú predovšetkým ozbrojené sily.

4.2 Politika vo vzťahu ku globálnym hráčom, NATO, EÚ

V časti “odhodlanosť” je po opatreniach k rozvoju bezpečnostného systému (pozri poznámku 18) uvedený postoj k EÚ, NATO, OSN, OBSE. V globálnom kontexte je uvedené presadzovanie medzinárodného práva s cieľom je dosiahnutie efektívneho multilateralizmu v otázkach medzinárodnej bezpečnosti a budovania dôvery (čl. 48). V postoji k EÚ je uvedené zapojenie sa do osobitnej posilnenej spolupráce v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ v súlade so zmluvným rámcom EÚ a v línii Globálnej stratégie EÚ pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku. V tomto kontexte SR bude posilňovať prehlbovanie spolupráce EÚ v oblasti vnútornej bezpečnosti (čl. 49).

Pri vzťahu EÚ a NATO je poukázané na rozvoj strategickej spolupráce EÚ a NATO a podpora ich koordinovaného prístupu k riešeniu otázok spoločného záujmu. Pri posilňovaní Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ bude SR vnímať NATO ako bezprostredného partnera, ktorý disponuje jedinečnými vojenskými štruktúrami a spôsobilosťami. (čl. 51). V článku 53 je záväzok posilňovať kolektívnu obranu v rámci NATO. SR v zmysle prijatých medzinárodných záväzkov dosiahne a udrží svoje obranné výdavky.²³

Vo vzťahu ku “globálnym hráčom” je orientovaný článok 57, podľa ktorého

- Osobitný dôraz sa bude klásť na posilňovanie transatlantickej väzby a európskeho partnerstva.
- Kľúčovými zostávajú vzťah s USA, ako aj s ostatnými spojencami a partnermi zdieľajúcimi rovnaké demokratické hodnoty a princípy.
- Ruská federácia má zásadný vplyv na európsku bezpečnosť. SR bude presadzovať pragmatické a vzájomne výhodné slovensko-ruské vzťahy, s akcentom na ekonomickú a kultúrnu spoluprácu²⁴.

Bezpečnostná stratégia ČR má v stratégii bezpečnostných záujmov špeciálnu časť “kolektívny rozmer zaistenia obrany a bezpečnosti” (články 35 – 49). V nej je komplexný pohľad na smerovanie bezpečnostnej politiky ČR v rámci NATO a EÚ. V porovnaní so slovenským návrhom zvyrazňuje posilnenie článku 5 Washingtonskej zmluvy, zapojenie sa do programov a politík NATO, do posilnenia aliančnej infraštruktúry, vrátane prijímania síl spojencov na území ČR. Konkrétnejšie je vyjadrený aj postoj k SZBP EÚ, kde je okrem iného zapojenie sa do budovania trvalých vojenských kapacít EÚ, vrátane bojových uskupení.

²³ Výšku obranných výdavkov spresňuje časť „obrana“ postupným zvyšovaním obranných výdavkov.[na úroveň 1,6 % HDP v roku 2020 a ich smerovaním k úrovni 2 % HDP v súlade s potrebami obrany SR a záväzkami v rámci NATO.](článok 95).

²⁴ V porovnaní so strategickými dokumentmi ČR a PR, ktoré sú voči RF veľmi kritické, sa v slovenskom návrhu poukazuje na možnosti spolupráce .

Poľská bezpečnostná stratégia stanovuje v bezpečnostnej politike tri priority:

- bezpečnosť vlastných občanov a teritória, podpora obrany spojencov, posilnenie postavenia Poľska v medzinárodných vzťahoch (článok 66).
- konsolidácia obranných funkcií NATO, vrátane posilnenia východného krídla, posilnenie strategickú kooperácie NATO – EÚ. Ako jediná zo stratégií podporuje širšiu vojenskú prítomnosť USA v Európe, vrátane Poľska (článok 67). Vzťah s Ruskom je ponímaný v kontexte NATO²⁵.
- podpora a výberová účasť v akciách medzinárodnej komunity. V článku je uvedený prístup k OSN a OBSE.

4.3 Globalizácia, nárast vplyvu neštátnych aktérov, terorizmus, fenomén zahraničných bojovníkov

V návrhu bezpečnostnej stratégie nie sú špecifiká politiky v reakcii na globalizáciu a nárastu vplyvu neštátnych aktérov. Určité obecné úlohy sú v článku 48 zameranom k medzinárodnému právu a efektívnemu multilateralizmu a článku 50 k preventívnej diplomacii. V časti “odolnosť“ sú zvýraznené faktory extrémizmu, terorizmu, migrácie, energetickej bezpečnosti, kybernetickej bezpečnosti.

V článku 66 je boj proti terorizmu jednou z hlavných priorít bezpečnostnej politiky a v jej rámci:

- SR bude minimalizovať bezpečnostnú hrozbu spojenú so zahraničnými teroristickými bojovníkmi a ich návratom do domovských štátov, resp. do tretích krajín.
- Bude realizovať opatrenia na zamedzenie vstupu osôb predstavujúcich teroristickú hrozbu alebo radikalizovaných osôb na svoje územie. Popri uskutočňovaní represívnych opatrení bude venovaná pozornosť prevencii, zamedzeniu vplyvu mediálnej propagandy džihadistických skupín.
- súčasťou je boj proti financovaniu teroristických aktivít a zapojenie sa do post-konfliktnej obnovy štátov postihnutých krízou aj prostredníctvom humanitárnej a rozvojovej pomoci.

Fenomén migrácie je v článku 70 a 71. Zdôrazňuje nastavenie riadenia migrácie v širšom kontexte EÚ v rámci presadzovania udržateľnej migračnej a azylovej politiky, koncept efektívnej solidarity a proces implementácie kompaktov v rámci európskej migračnej agendy. Súčasťou je dôsledné uplatňovanie schengenských predpisov a prioritizáciu návratovej politiky a odstránenie absencie kontrol na vnútorných hraniciach schengenského priestoru.

²⁵ Predpokladá sa zložité riešenie problému zhody s medzinárodným právom. Ako východiskový bod je uvedená analýza bezpečnostných záujmov Aliancie a využitie princípu pragmatizmu a reciprocity.

V porovnaní s návrhom, BS ČR problematiku potierania terorizmu viac spája s opatreniami v rámci NATO a EÚ (čl. 57, 58) a s protiteroristickou stratégiou EÚ (čl. 56). V oblasti migrácie sa podstatne nelíši od slovenského návrhu a podobný prístup je v BS PR.

4.4 Čiastkové závery

V porovnaní s BS SR 2005, ako aj so strategickými dokumentmi ČR a PR je štvrtá časť návrhu BS SR 2017 nesúrodá. Chýba jej určitá prioritizácia politík v reakcii na analyzované faktory bezpečnostného prostredia. Čo sa týka “nových fenoménov“, je v porovnaní s BS ČR a BS PR “opatrnejšia“ v reakcii na situáciu na východnom krídle NATO a EÚ, čo sa prejavuje aj pri formulovaní politiky voči Ruskej federácii. Zvolený postup “troch pilierov“ ovplyvnil formuláciu bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky. Dá sa povedať, že v snahe dodržať uvedené piliere, sa zmazala určitá “štruktúrovanosť“ bezpečnostnej politiky jednak podľa dôležitosti pri zabezpečovaní zverejnených bezpečnostných záujmov, jednak pri reakcii na hrozby. Z hľadiska reakcie na pravdepodobnosť použitia vojenskej sily ako aj reakcie na zmeny bezpečnostného prostredia je najkonkrétnejšia časť návrhu “obrana“. Je najštruktúrovanejšou časťou v bezpečnostnej politike.

Záver

Pripravovaná Bezpečnostná stratégia je nevyhnutná vzhľadom na neaktuálnosť súčasného dokumentu. V rámci našej analýzy sme došli k niekoľkým zisteniam, ktoré by po ich zapracovaní mohli prispieť k skvalitneniu pripravovaného dokumentu.

- I. Stálo by za zváženie upraviť časť venujúcu sa východiskám podobne ako je to v prípade obdobných dokumentov Poľska a Česka. To by mohlo viesť k zlepšeniu orientácie v rámci celého dokumentu a k zvýšeniu jeho prehľadnosti.
- II. Stratégií by prospelo vytvorenie hierarchie záujmov a hrozieb, ktoré by viedlo k jasnému vytýčeniu priorít v týchto oblastiach. Absencia priorít sa týka aj politík, ktoré majú reagovať na zmeny v bezpečnostnom prostredí. Základom každej stratégie by malo byť určenie priorít tak u cieľov ako aj u opatrení. Prostriedky na napĺňanie záujmov sú a budú vždy obmedzené a je preto nevyhnutné mať jasno v tom, ktoré záujmy stoja na prvom mieste a ktorých sa je možné vzdať. Usporiadanie priorít je mimoriadne dôležité, pretože môže dôjsť k situáciám, kedy budú jednotlivé záujmy nezlučiteľné a bude nutné rozhodnúť sa pre jeden z nich. Podobná logika sa týka aj hrozieb. Nie všetky hrozby sú si rovné, či už ich potenciálom alebo vôľou spôsobiť škody.

- III. Dokument trpí nedostatkom štruktúrovanosti. To je zreteľné predovšetkým v častiach venujúcich sa vnímaniu bezpečnostného prostredia ale je to badateľné naprieč celým dokumentom. Ako inšpirácia pre odstránenie tohto nedostatku by mohla slúžiť štruktúra BS PR.
- IV. V porovnaní so strategickými dokumentmi ČR a PR v dokumente chýba postoj k Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike EÚ a stratégii vnútornej bezpečnosti EÚ. Tento postoj by bolo vhodné doplniť, aby bola pozícia SR samozrejماً pre všetkých relevantných aktérov.

Po zapracovaní uvedených pripomienok by mala konečná verzia dokumentu spĺňať účel, ktorému má slúžiť a teda vytvoriť efektívny rámec pre stanovanie a sledovanie cieľov a rozvoj schopností v bezpečnostnej oblasti SR.

This policy paper was published as part of STRATPOL ViewPoints.

STRATPOL ViewPoints is a project which seeks to address the most important international politics and security affairs of today. In every issue, you can find a Policy Paper, thought provoking opinion piece, and a brief review of a recent study from well-known research centres and think-tanks worldwide.

Editor: Ondřej Zacha

STRATPOL – Strategic policy institute
office@stratpol.sk
+421 908 893 424
www.stratpol.sk